

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARSS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Modern kormányzási elvek.

Még a híres bihari pontok szegre-
 akasztása után is senki sem mert ké-
 telkedni annak az elvnek a megdönt-
 hetetlenségében, hogy a kormányt az
 országgyűlés többségének fedeznie kell.
 A szabadelvű-párt harminc esztendő
 uralma alatt is arra törekedtek a min-
 denkori kormányok, hogy akármily
 uton, de a parlament többségét a
 maguk számára biztosítsák, hogy így
 legalább az alkotmányosság látszatát
 megőrizték. Sőt Tisza István gróf,
 akinek pártját a nemzeti önérték fel-
 háborodása elűzte, teljes lojalitással
 vont le a konzekvenciát a választások
 eredményéből, mert odahagyta a kor-
 mányt s félrevonult, hogy helyet en-
 gadjon azoknak, akik a választók
 többségének bizalmát elnyerték.

Azóta azonban úgy látszik a prin-
 cipium éle kicsorbult s ma már nem
 szegezik oda mereven ezt a kötelessé-
 get a kormány elnökének. Már másod-
 ízben látjuk, hogy akad miniszterelnök
 és kormány, akinek pártja nincs. Fe-
 jérváry után Khuen-Héderváry. Ezek
 emberei mind ennek az újfajta kor-
 mányzási elvnek hívei, akik még csak
 nem is készülnek arra, hogy a nemzet
 többségének bizalmát megszerezzék.
 Tehát kormányoznak többség nélkül, sőt
 annak akarata ellenére. A királyi dek-
 retum nem elég arra, hogy valaki az
 ország kormányzását vezesse, ha meg-
 felelő országgyűlési többség nem áll
 háta mögött, de legalább is elenged-
 hetetlen kötelessége minden kormány-
 nak, akit a király indított útnak, hogy
 a nemzethez forduljon s a választások
 útján megkérdezze, elfogadjátok-e, amit
 hozok, támogatjátok-e azt az irányzatot,
 amelyet én követek, illetve amelyet
 Bécsben rám parancsoltak? A modern
 kormányzási irányzatban sem lehet mel-
 lőzni a nemzet akarata, s ha mégis
 megteszik, akkor megsértik az alkot-
 mányt. Fejérváry nem apellált a nem-
 zetre, katona volt, akit kivezényeltek;
 tartunk tőle, hogy Khuen sem lesz
 különb nála s az ő célja sem más,
 mint volt Fejérváryé, t. i. letörni a
 nemzet törvényben biztosított nemzeti
 aspirációit.

Azt mondják, hogy az uralkodó
 elienzi a nemzeti törekvések térhódítását.
 Hát bármiként oszlojanak meg a vé-
 lemények az alkotmányos kormányzási
 elvekről, annyi bizonyos, hogy a király
 akarata sem lehet más, mint nemzeté,
 amely felett uralkodik, de különösen
 nem ellenezheti azt, ami a nemzetre
 nézve jó, üdvös és hasznos. Rossz ta-
 nácsadók azok, akik erről fel nem

világosítják az uralkodót akkor, amikor
 a kiegyezés egész komplexumát a
 parlament döntése elé vitték.

A haladás szelleje ellenállhatatlanul
 tör előre. Jaj annak, ki a megáradt
 csermely lefolyását mesterségesen emelt
 gátakkal akarja megakadályozni. Nincs
 állam Európában, amely a demokratikus
 haladás útjára ne lépett volna. Hát
 amikor mi is arra akarunk lépni, mi-
 csoda kormányzati idea mer bennünket
 azzal gátolni ebbeli akaratumk kereszt-
 túlvitelében, hogy ezt Ausztria nem
 engedi. A nemzeti törekvések eddigelé
 még csak kis téren mozognak, de nem
 gondolják meg, hogy csak annál jobban
 felszítják az ellenállás tüzeit, mennél
 inkább útját akarják állni a nemzeti
 aspirációknak.

A leggyyszerűbb választó-polgár
 is teljesen tájékozva van a helyzetről.
 Kötelessége a kormánynak, ha legalább
 megőrizni akarja az alkotmányosság
 látszatát, hogy a választók bizalmát kérje,
 mert hiszen valahányszor a képviselőház
 többsége valamelyes kérdésben nyilat-
 kozott, Bécsben mindig azt hajtogatták,
 hogy ez nem azonos a nemzet több-
 ségének akaratával.

Ma már általánosan konstatalható,
 hogy az önálló bank kérdésének megol-
 dása nélkül nincs és nem lesz kibonta-
 kozás. És a kormány, aki ennek a
 kérdésnek megbolygatását épügy ke-
 rüli, mint a macska a forró kását, kény-
 tetlen lesz teljesen szint vallani, mert,
 ha feloszlatná is a képviselőházat, mi-
 előtt ez a bankkérdésben nyilatkoznék,
 a választók elé nem mehet mindaddig,
 míg nem mondja, mit száadékozik tenni
 s illetve mi az álláspontja az önálló,
 magyar nemzeti bankot illetőleg.

És mint a képviselőházban kifej-
 tették, hogyha van joga a királynak
 kormányt akármilyen programmal ki-
 nevezni, a nemzetnek van joga vissza-
 utasítani. Az a taktika, amelyet Khuen
 folytat, az a nyílt barátkozás, amellyel
 a letört gárda embereit favorizálja, jó
 nekünk arra, hogy véleményünk eleve
 kialakuljon az ő kormányzási elve felől.

És nemcsak a parlamentben, de
 hisszük, hogy az ország minden rész-
 ben olyan fogadtatása lesz az ő em-
 bereinek, amelyet megérdemelnek. Visz-
 szautasítás minden vonalon.

Az ország nem fogja dezavualni
 azokat, kik az alkotmány ellen irányuló
 veszedelmes merénylet ellen való küz-
 delemre hívják fel a nemzetet, mert
 ha a kormány az indemnitás megta-
 gadosa után is helyén marad, akkor
 már más nem következhetik, mint a
 karhatalomra támaszkodó önkényura-
 lom. Nem szabad, nem lehet enged-

nünk, hogy még csak fel is tételez-
 hessék rólunk, hogy a törvénytelen
 kormánynak ily irányú intézkedését a
 kiirandó választásokon szavazatunkkal
 szankcionáljuk.

A testi nevelésről.

Irta: Karafiáth M. dr.

II.

*„A világban való boldogulás nem annyira
 az ismeretektől, mint sokkal inkább a testi
 erőttől függ.”*

Spencer Herbert, a híres angol filozofus
 e mondását az élet lépten-nyomon igazolja.
 Igazságát fedi a régi latin közmondás igaz-
 sága, hogy egészséges lélek egészséges testben
 lakik.

A létért való küzdelemben csak az
 kerekedhetik felül, akinek tekintete éles,
 ítélete helyes, akarata erős, kitartása szí-
 vós. E tulajdonságok azonban ép, egészsé-
 ges idegrendszert tételeznek fel. Ennek is-
 mét a vér útján való tökéletes táplálkozás
 a feltétele. A tökéletes táplálkozást pedig
 mindazon szervek épsége biztosítja, melyek
 a vér készítésénél, a testben való keringé-
 sénél és anyagcserének nevezett szereplé-
 sénél közreműködnek. Mindezt röviden ki-
 fejezi a *mens sana in corpore sano* latin
 mondás.

Tudományos kutatások alapján megáll-
 pították, hogy a gyermekkorban ránytalanul
 leggyorsabban fejlődnek a vérkeringési
 és légző szervek. Növekvésük még a test
 hosszát is mulja felül. Gyorsabb és na-
 gyobb foku gyarapodásukra a szervezetnek
 nagy szüksége van. Hiszen a vérkeringés
 és légzés eszközi a szervezetnek, az anyag-
 csere révén való gyarapodását.

A szív, mint a vérkeringési érhálózat
 középpontja, mely a test legtávolabb eső
 részeibe hajtja a vért, már régen ki van
 fejlődve, úgyszintén a tüdő is, midőn pél-
 dául a csontok és izmok fejlődése még
 mindig folyik.

A gyermek testi nevelésénél fő törek-
 vésünket tehát a vérképzés előmozdítására,
 a vérkeringési és légző szervek fejlesztésére,
 erősítésére kell irányitanunk.

Ezen törekvések azonban csak termé-
 szetes irányban szabad érvényesülnie. Csak
 olyan eszközöket szabad igénybe vennie,
 amelyek ama fontos szervek élettani mű-
 ködéssel összhangzó hatást gyakorolnak a
 szervezetre. Ilyen természetes eszköz a sz-
 badban való szabad mozgás, a játék.

Erre a szabad mozgásra minden fiatal
 élő lénynek nagy szüksége van. Aki a ter-
 mészet jelenségeit meg szokta figyelni, ma-
 gától is felismeri, hogy e szükségét tör-
 vény igazolja.

Nézzük csak a fiatal állatot. A csikó,
 ha anyja az eke előtt bandukol, mint a nyíl

törtet előre, vissza iramodik, ide-oda száguld, ugrál, rugdos, ficáncol. A legelőn pajtsaival versenyt fut; az országuton, előre-hátra vágatva, hatszorta nagyobb utat tesz, mint a kocsi vontató anyja. A kölyök kutyának és macskának nincs egy pernyi nyugta sem. Ha több van együtt, játszanak, versenyt futnak, egymást legyűrik, mindig mozognak; csak akkor pihennek, amikor esznek, vagy alusznak. És így van minden fiatal állat. A kecske, a bányi, de még a különben nehezkes borjú is vígan járja az ugrósdit, amint az istállóból kikerült.

Igy van a gyermek is. A szobán sem megy végig, ha csak futva nem. Az udvaron, a kertben ugrándoz, fára mászik, a gyepen bukfenec, cigánykereket hány. Ha többen vannak fogósdit játszanak, birkóznak. A labdajátékok közül azt szereti legjobban, amelyiknél futni kell. Mindig izeg-mozog, nem fér a bőrére, olyan mint a keneső.

Ez örökös mozgásra nemcsak a fiatal állatot, de a gyermeket is természet adta ösztöne viszi rá. Ez a mozgékonyág szükséglete. Enélkül el kellene ocsenevésnie. Amely gyermek inkább szeret vesztog maradni, csendesen elüldögélni, annak valami baja van.

Mennél fiatalabb az állat, a gyermek, annál nagyobb mértékben törekszik ezt az ösztönét kielégíteni s annál nehezebben viseli el ez ösztön nyilvánulásának korlátozását.

Dehát miért van a gyermeknek oly nagy szüksége a nyugtalankodásra? Miért van ártalmára a mozgásra készített ösztön elfojtása? Mi ennek az élettani oka?

A gyermek- és ifjúkor a fejlődés kora. Az emberi szervezet csak a huszadik életévén túl éri el tökéletes kifejlődését. A test addig, egyes kivételekkel, hosszában és körfogatában is folyton nő.

Ezen két évtizeden túl is tartó fejlődés, gyarapodás fokozottabb szövetképződést, mondjuk, anyag felhalmozódást követel; ez pedig csak megfelelően fokozott táplálkozás, illetőleg anyagcsere mellett történhetik.

Azok a mozgások, melyeket a szabad-

jára hagyott gyermek végez, a test összes izmait összehúzódsokra készítetik. Ez izomösszehúzódsok egyrészt közvetlenül, erőművelik hatnak a szívre, nagyobb munkára készítetik. E sokszor ismétlődő nagyobb szív-munka a szív izmát erősíti, fejlődését sietteti.

A mozgással járó izomösszehúzódsok másrészt közvetve, a bennük lefolyó vegyi folyamat útján is serkentik a szívet nagyobb munkára. Az összehúzódsó izom a mozgáshoz szükséges erőt fejti ki, ami melegképzéssel jár; e melegképzés pedig az izom szövetében történő élenyülés vagyis égés eredménye.

Mennél többet ugrál, futkos a gyermek, annál nagyobb tehát szövetében az éleny-fogyasztás. A nagyobb éleny-fogyasztás, nagyobb éleny-, de egyuttal nagyobb élenyülés, mondjuk fűtőanyagkészletet igényel. Az éleny a szív szállítja a tüdőből, ahol érette elcsereéli a szövetekből eltakarított egyik égési terméket, a szénsavat. Tehát mennél többet mozog a gyermek, annál nagyobb és szaporább munkát kell a szívnak végeznie.

De a tüdőre is nagyobb feladat hárul. Az élenyt a tüdő juttatja a vérnek és mennél nagyobb az éleny-szükséglet és mennél égetőbb annak kielégítése, annál nagyobb és szaporább munkát kell a tüdőnek végeznie. Jobban kell kitágulnia, hogy mélyebb lélegzést végezhesen vagyis, hogy több levegőt magába szívhasson. Vissont tökéletesen kell újra összehúzódsnia, hogy a vértől átvett, mérges hatású szénsavat egészen kihajtsa. Tehát mennél többet futkos a gyermek, annál jobban fejlődik, annál erősebbé válik a tüdije is.

Szintúgy megerősödnek és jobban fejlődnek az emésztő szervek is. Ezek dolgoznak fel a gyomorba jutott tápláló anyagokat, melyek aztán felszívódva a test különféle szöveteibe jutnak el, és részben azok növesztésére fordíthatnak, részben az erőkifejtésnél felhasználhatnak.

A természetes mozgás tehát sietteti azon szervek fejlődését, melyeknek a test hosszú fejlődési korszakában a legfontosabb

munka jut. Erősíti őket, hogy nehéz feladatuknak mennél tökéletesebben megfelelhessenek. Ezért van a gyermeknek fesztelen mozgásra szüksége.

Az iskola azonban a gyermeket mozgásra készítő ösztönt inkább elfojtja, sem hogy támogatója.

A legjobb szerkezetű iskolapad, a tanterem legideálisabb szellőzése, sohasem pótolhatja azt a kárt, melyet a hosszú padbanülés a gyermeknek okoz.

Abból a csikóból, melyet istállóba zárva tartanak és csak hébe-hóba eresztenek ki a szabadba, sohasem lesz valamire való ló, fejlődése hiányos marad. Így a gyermek is. Szíve, tüdije nem fejlődhetik kellőképpen, sőt bizonyított dolog, hogy a sok ülés, görnyedt testtartás (írás- és rajzoláskor) határozottan korlátozza a szerveket a fejlődés átlagos fokának elérésében is. Sápór, vérszegénység, idegesség fölülte gyakori következményei az egészséges, rendszeres, testgyakorlást nélkülöző iskolai életnek.

A legtöbb gyermeknél a manapság általános szellemi túltelhettség mellett a szükséges mozgás hiányában kell a férfikorra is kiható satnyulás okát keresni. Ezért van a gyermek ártalmára, ha a mozgásra készítő ösztönét elfojtjuk.

Kötelessége tehát az iskolának, hogy a szellemi túltelhetés és az órákig tartó padbanülés káros következményeit fokozott, észszerű, testi neveléssel ellensúlyozza, helyrehozza.

Kötelessége tehát az államnak, a társadalomnak, hatóságoknak, hogy az észszerű testnevelés érdekében mindent elkövetessenek, ami hatalmukban áll.

Kötelessége minden egyes honpolgárnak, kinek a testnevelés fontosságának megértéséhez elegendő értelemisége van, a tőle telhető buzgósággal odahatni, hogy a testnevelés ügye legalább ott lendüljön föl, ahol saját gyermekei sanylik mostani tanrendszertünk hibáit. Ez a legkevésbé, amit jó apától, igaz emberbaráttól és lelkes honpolgártól e téren kívánni és elvárni lehet.

(Folyt. köv.)

T Á R C A.

Dalaimból.

Zúg a vihar, tombol:
Takargatja hóval
Az egész világot...
Tépett szárnyú fecske
Panasszal csicserege
Ablakomra szállott.

Kérlező szavamra
Fájó bánatában
Míntha felett volna...
— Mért jöttél kis madár
Panaszos szavaddal
Éppen ablakomra?

Azért, mert hogy én is
Árva vagyok, mint te,
Kinek párja messze?
Ki a boldogságot
Vadvirágos ágon
Hiába kereste?...
II.

Mért fáj a válás mindig jobban?
Mért fáj a szív, mikor szeret?
Vagy mért tud úgy két szív szeretni:
Mikor egymásé nem lehet?...
M. Ruttkay Emma.

A kolduskása.

Irta: Jarek Ferenc.

Est a különös nevű, az urak által háróból is alig ismert, speciális magyar

ételt, amely csak a szegény emberek általában szokott megfordulni, — más vidéken *abarkásának* nevezik.

A készítési módja igen egyszerű.

Disznóölés alkalmával, mikor már a katiában a szalonnát, a töltelékhez való húst, a hurkát és disznósajtot is megfőzték, a megmaradt zsíros lébe rize-, sárga-, kukorica- vagy más kását főznek s azt hívják azután kolduskásának.

Elnevezését hihetőleg onnan kapta, hogy a jobbmodú emberek az elkészített kását a koldusoknak szokták kiosztani.

Ezzel a kásával 35 évvel ezelőtt alaposan megtréfáltam néhány jó barátomat.

Boldogult legénykoromban a névnapomat december hó 3-án szoktam vala megtartani. Azért hangsúlyozom olyan erősen, hogy szoktam vala, mert bizony az már régen volt s mert manapság, a sok régi jó szokás mellett, a névnap vidám esték is teljesen kimentek a divatból.

1974-ben, névnapom előtt körülbelül a következő meghívót köröztettem barátaimnál:

„Ös Hősök!

Hő hevülettel hódolva, hatalmasan harsogó hivatgatóm, harsány hangjainak határozottan hatványozott harsonájával hatolok hozzátok, hú hivi hevenyészett, helyettes hasonmának, hogy:

Körmönfont keleti kérdésnek komor ködét kellő kedéllyel kiköszörölni, — bögesét bájos bödülettel beszűntetett, boldogult, bolond borjának becületos bográcsban búsuló bitang bordáit betörni, — Léva letarolt legelőin legendái lendülettel lézengett, liptói lopott lúdának longe lepellel letakart lábbaba letéteményezett lapos lábikráit lenyelni, — déiceg, darázsderékűből durva darával duda domboruságra dagasztott, dacos, debreceni, dühös dulakodásban disztelenül döglesztett disznónak dugattyúval dúsan dömöcskőit dirib-darabjait dupla dósisokban derült dévajkodással diakurálva dugványozni, — penészes putriból penderített pongyola-pitypangnak pattogó pozdorja pirjánál produkált pogány penitencia praxsián poetizáló pompában pietást predesztináló pörős pogácsáknak plurimumát potenciával póteny pakolásához patentírozott patrontás-tokba pónálni, — bút bajt, bánatot borba boritva, — zamatos zene zefiri zengeméneinek zajában, — szót szaporitani szépen, szellemes szólamokban szólni szivekhez, — tágas területű termeimbe teketória távöltartársával termetem tetejéi tagjainak tárt terjesztésével tudományos tanácskozásra teljes tisztelettel — örökös tömör öröm között — dec. 3-án estére elvárlak“.

Kosztadó helyemről kölcsonkértem egy

IV. Szenczió.

(C-s) Lehet hogy politikai természetű, lehet hogy nem az. Majd megvállik. Annyi azonban már is bizonyos, hogy botrányos.

Hogy Khuen, a hédervári gróf, kormány alakításra vállalkozott, párt és rokonszeny nélkül: az nem szenzáció. Magtette már egyziben.

Hogy a gróf osonka miniszteriumának való embert talált — hát ez is már egyszer megesett rajta. Semmi sem új a változó hold alatt.

Hogy a vallás- és közoktatásügyet ideiglenesen nem katolikus emberre bízta a gróf, az sem akkora szenzáció, hogy ezért óbergatni kellene. Hát ha ezt a tárcát Ehrlich G. Gusztávra bízta volna? Minden már megvolt egyszer, mondta Ben Akiba a tudós rabbi.

Hogy a hétfői képviselőházi gyűlés nagyon turbulens volt — mi van azon? Nem új dolog.

Hogy a hon apái, a törvényalkotó bölcsek egymást az ország és világ színe előtt lehurrogják — mi van rajta? Megazoktuk.

Hogy valamelyik szangvinikus, kálya Lykurgos a jegyzőkönyvvel hajgálódzik — ez alterájon minket? Hisz ilyesmit látunk mindennap — nem a mi hazai községi házikban, hanem a bécsi *reikserát*-ban.

Mikor mindent úgy szeretünk utánózni, ami a vérmérsékletünkhez illik, miért ne utánózzuk az osztrákokat ebben is? Jó igyekezettel még világrekordot is biztosíthatunk magunknak a parlamenti botrányrögtönzés porondján. Nem léha viccelődés, amit mondog, a keserűség szólal meg bennem.

Az általános, egyenlő, titkos még meg sincs és már melléje állunk a bécsi és párisi parlamentnek azon parlamenttel, melynek megalkotói oly heroszok voltak, mint Kossuth Lajos, Szechenyi István, Deák Ferenc, Klauzál Gabor, Wesselényi Miklós és — vajjon ki győzné a nevüket mind, egyszerre elmondani!

As volna a szenzáció, ha a magyar parlament komoly, férfias határozottsággal, szoros egyetértésben, vállvetve állna szembe a nemzet ellenségeivel. A harag rossz védelmi eszköz, ha magával ragadja az eszt.

Az indulat pedig senkinek sem imponál. A hétfői parlamenti jelenetnek csak Héderváry örvendhet. Bécsben bizonyára tapsolnak neki.

Dehát nem is erről kellett volna szólnom. Avagy talán Kossuth az önálló bankhoz való föltétlen ragaszkodást kijelentő határozati javaslatáról? Ez sem szenzáció,

díszes vacsorához megkivántató felszerelést és az asztalt csinosan és izléssel magam terítettem fel. A pogácsa, alma és sajt mellé még két csokor virágot is helyeztem a terítékre.

Esti 7 óra után, amikor 16 vendégem az asztalnál elfoglalta helyét, így szóltam hozzájuk:

— Fiúk! Őszintén megvallom, hogy ez alkalommal becsaptalak. Az a nagy-ngú meghívó csak reklám volt, hogy ma estére hozzám jöjjetek. Szívemből üdvözöllek, de előre is kijelentem, hogy azonkívül, ami az asztalon van, én nektek ma egyebet nem adok, mint est.

Az utolsó szavaknál hátrafordultam s a másik szobában várakozó cselédőtől átvettem egy rengeteg nagy cseréptálat, amely tele volt *kolduskásával*, melynek közepén zsirtócsa csillogott, a szélét pedig friss töpörtyű koszorústa.

A tálat tartalmát ezen szavakkal ajánlottam szíves figyelmükbe:

— Képzeljétek, hogy ma kolduséknál bál van; ti is ott vagytok s akkor a kása is jól fog ízleni.

Barátaim olyan képet vágva, mintha már az egész kása bennük égaakodott volna, — egymásra kérdőleg, réám haragosan, a

benne volt Kossuth programjában. Kossuth csak nem akart hübele Balázs módjára, zabláskor átkelni a folyón. Az én szenzációm az *egyetem botránya*.

Gyanúsítják vagy vádolják a budapesti tudományos egyetem egyik tanárát, hogy a szigorlóval előre tudatta a vizsga teteleit. Az a szigorló pedig legalább is gyanus alak, mert neve a Héderváry-féle első kormánykísérlet megvesztegetési kísérleteivel van kapcsolatban. Azt mondják, hogy a darabot miniszterelnöknek is állott szolgálatában; hogy a koalíciós ko mány idején darabotizd tudósításokkal látta el a külföldi sajtót. Sőt az *Alkotmány* azt is beszéli, hogy Fehérváry a Lányi könyvének egy tisztelet-példányát ezzel az ajánlással küldte ennek az úrnak:

„Az igazság bátor bajnokának.”

Ezt a *Marczali-Singer* ügyet az Alkotmány szelészette. Három néppárti képviselő az A.-ban megjelent cikket elvitte az egyetem rektorának, az pedig felfüggesztette Singer tudorrá avatását és vizsgálatot indít ez ügyben.

A rektor eljárása korrekt.

De nem azt mondja ám a fővárosi sajtó azon része, mely ebben a dologban csak telexezeti célszerűságot lát. Fel van háborodva nem csak az A., hanem a rektor ellen is. Az egészben az Apponyi aera lidérvnyomását látja.

Nohát, a tanár meggyanúsítása súlyos s ha bizonyítékok nélkül történt, akkor botrány. Csakhogy az a botrány akkor a gyanúsítók erkölcsi rovására van.

Ha vannak bizonyítékok, akkor a dolog szintén botrány, de a tanár erkölcsi számlájára irandó.

Ha már most a rektor nem úgy jár el, amint eljárt, akkor is csak megmarad a botrány, de tudományos egyetemünk és vele együtt hazánk tekintélyének rovására.

A rektornak így kellett tennie, akár zsidók voltak azelőtt a botrányban szereplő egyének, akár nem, mert nem engedheti, hogy a magyar egyetem tekintélyén szennyfolt essék.

Van-e politikai háttere a dolognak, nem tudom. De így is, úgy is botrány és mint ilyen nagy kelendőségnek örvendő szenzáció.

Kétféle mérték.

Folyó évi január 16-iki számában „Közgyűlés” cím alatt a Bars abbéli reményének adott kifejezést, hogy a lelkésze fizetését

kására pedig gyanusan tekintettek. Én azonban rendíthetetlen flegmával és a legkomolyabb ábrázattal fogadtam nemcsak a neheztelő villámokat, hanem a gúnyos megjegyzéseket is.

Egy darabig senki sem akart a tálhoz hozzányúlni. Végre a fiatalabb káplán neki bátorodott és szedett a tányéjára; a többiek onnan izelgették s minél többet kóstoltgatták, annál jobbnak találták. Néhány perc múlva mindnyájan jóízűen falatoztak belőle. Sőt akadt olyan is, aki meg is duplázta.

Amikor már a kásából jókora mennyiséget megették és a pogácsát, sajtót és almát kezdették ki, lassan és észrevétlenül kiosontam a szobából a folyosóra, ahonnan beküldöttem a két cselédet, akiknél a négy tálban borju-pörkölt, töltött káposzta, cigánypecsénye, kolbász, májas és véres hurka meg lúdhús volt feltálálva.

A párolgó, orr- és nyicsiklandó ételek megpillantására az én vendégeim ugy felugráltak a székekről, mintha bombát csaptam volna közibéjük. Némelyek olyasféle állásba helyezték magukat, hogy, ha véletlenül akkor a szobában vagyok, könnyen megeshetett volna velem, hogy a saját lakásomból disztelenül eltávolítanak.

jelentékenyen fölemelő lévai ref. egyház tanítóival szemben is ugyanazt a nemcsak méltányos, de törvényes dolgot cselekedni. Sajnos, nem úgy történt! A lelkész által nem eléggé tájékoztatott 9-es bizottság javaslatára folytatott az egyháztanács nem járult Tóth István kántortanító azon törvényes kérelméhez, hogy tisztán tanítói fizetése a hasonló szolgálati idejű állami tanítókéval egyenlővé tésessék.

A mindent gyorsan végező egyháztanács ugyania f. 6. január 16-án határozatilag kimondta, hogy Tóth István fizetése nem emelhető: 1.) mert a fizetés a törvényes összeget nemcsak eléri, de túl is haladja; 2.) mert az egyház a régi tanítóképsős intézeti épületnek népiszkolai célra való felhasználásáig nem lesz olyan helyzetben, hogy tanítóinak fizetését javítsa.

Lapjuk tisztelt olvasói fölvilágítására közzé adjuk, hogy a kérvényező tanító ugyanazon az alapon kérte fizetése javítását, mint maga a lelkész. Semmi oka nem volt tehát az egyháztanácsnak arra, hogy tanítója kérését elutasítsa, s a nagyon kétséssé vált „majd”-ra bízta. Mert szerintünk vagy, vagy. T. i. vagy végrehajlja az egyház lelkészevel és tanítóival szemben egyaránt az ide vonatkozó rendelkezését, ami a nagyon is megjavult anyagi viszonyok folytán lehető, vagy azt mondja: még várjatok mindnyájan, majd!

A dolog azonban nem úgy történt, hanem a következőképpen:

Maga a lelkész a maga szája íze szerint elkészítette a maga fizetésrendezési javaslatát. A saját elnökölete alatt felolvasta maga, módosította maga, elfogadtatta maga s a határozatairól szóló jegyzőkönyvet szerkesztette — maga. Az ő hűséges tanácsosaival pedig elhitette, hogy a törvény az ő 2000 koronából álló eddigi, tisztán lelkészi törzsfizetését 400 korona személyi pótlékkal és 200 korona korpótlékkal parancsolja ki-egészíteni.

A ref. egyházi törvények idevonatkozó 114. §-át azonban föl nem olvasta, meg nem magyarázta, csak félig. Azt a részt p. o. mely így szól: „Mig az 1848. XX. t. c. alapján erről gondoskodni lehetne, amon ideig a legkisebb lelkészi javadalom 1600 korona” — teljesen elhallgatta.

Mikor aztán a tanító kérvényének tárgyalására került a sor: a törvény (VI. t. c. 34. §) felolvasása és megmagyarázása szintén elmaradt. Holott az világosan így szól: „A tanítók fizetése nem lehet kevesebb, mint hasonló fokozatú állami tanítóké.”

A nevezett tanító tisztán tanítói fizet-

Csak egy jó negyedóra múlva sompe-lyogtam vissza, amikor már a kések és villák működését hallottam, mert ebből következtettem, hogy haragjuk lelohadt.

Mosolyogva álltam meg az asztalnál és így szóltam hozzájuk:

— No, fiúk! Ez a mai tréfának a második felvonása.

Amire a mindig vidámkedélyű, kedves *Hliva János* barátom azt felelte, hogy:

— Második, de nem az utolsó ám! A harmadikat majd mi rendezünk. Eszenel kijelentem, hogy holnap újra itt leszünk mindnyájan és ha tetszik, ha nem, teljesen kiesünk és kiisznak. Ez lesz a büntetésed a mai sikerült tréfáért.

És úgy is történt. Másnap megvolt a tyúkverő, melyen elfogyott minden maradék étel és hozzá megittuk az összes bort. Nem volt valami nagyon sok. Csak egy akó s egy pár itce.

Nem sajnáltam tőlük; mert 5 forintért — amennyibe az elfogyasztott bor került, — két este kedélyesen mulattunk.

Hol akadt ma olyan ember, aki tíz koronáért 16 embert két napig képes borral ellátni?!

tésének ezen az alapon, t. i. 32 évi szolgálat után, 2500 koronának kellene lennie, vagyis 500 koronával többnek, mint a mostani a korpótlékkal együtt.

Ez az, amitől a 400.000 (négy-száz-ezer) korona vagyonú, fényes palotával bíró egyház tanácsa megijedt, s az igazság mérlegének egyik serpenyőjét annyira lenyomta, hogy a másik, lsten tudja, meddig lóg a levegőben.

As elnöklő lelkész nyilatkozata szerint Léván 2000 koronából úri ember nem élhet meg. Az egyik református tanítónak mégis meg kell élnie 1100 kor. törzsfizetésből. Vagy az más? A tanító nem úri ember?

No, ha ilyen mértékkel mér a lévai református egyház, akkor nem tudjuk, milyen lábón áll ott az evangéliumi szeretet?

Szeretnők tudni, mire fordítja az egyház az „iskolai célokra” adott 2065 koronás városi segélyt, az 500 koronás tandíjat, a bérpalotájának évi 4000 koronás tiszta hasznát, a gazdasági ismétlő iskola 106 koronás dologi kiadásaira szánt városi fedezetet akkor, mikor az egyház meggyökeresedett elvei szerint „a tanító egy az iskolával”?

Talán a lenyomott serpenyő súlyosabbá tételére?

Akár mire, de az bizonyos, hogy nem igazságos a kétféle mértékkel való mérés!

Különlék.

— Az országgyűlés elnapolása.

Az országgyűlés e hó 28-án bizalmatlanságot szavazott Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek és kormányának a miniszterelnök erre királyi kézirat március 24.-éig elnapolta az országgyűlést.

— Radnai püspök alapítványa.

Dr. Radnai Farkas, besztercebányai megyés püspök, tizeser koronás alapítványt tett oly célból, hogy annak kamataiból a besztercebányai székesegyház műbecsű ruhái megőriztessenek és ujjakkal gyarapíttassanak. Az egyházi művészet érdekében tett ezen alapítvánnyal kapcsolatosan felemlítjük itt azt a három díszes, szarvalakú, ezüsből készült olajtartót is, melyekkel egy évvel ezelőtt ajándékozta meg ugyancsak dr. Radnai Farkas megyés püspök székesegyházát. Az olajtartók a *szandriki* ezüstgyárban készültek s művészi kivitelűk fényes bizonyítékot nyújt a magyar ötvösmunka fejlettségéről.

— Főgimnáziumunk hangversenye. A lévai főgimn. ifjúsága — mint már a múlt heti számunkban is jeleztük — nagyszabású és igen élvezetesnek mutakozó színelőadással egybekötött hangversenyt rendez f. é. febr. hó 12-én a város háza nagytermében a segélyező-egyesület javára. A főgimn. kebelében működő egyesület már 15 éve fejt ki nemes tevékenységet s ugyancsak sok szegénysoraú, de jóviseletli tanulóknak terte lehetővé, hogy tanulmányait elvégezhette. Az egyesület vezetőségének most is az az intenciója, hogy a már meglevő tökélet gyarapítsa, hogy ezután a jövőben még nagyobb jótékonytágot gyakorolhasson. — Mint értesülünk, az előadás iránt már most is igen nagy az érdeklődés nemcsak városunkban, hanem a vidéken is. Már eddig is sokan előre biztosították az előadásra a belépti-jegyet. A változatos hangverseny műsora különben a következő: 1. Részletek Erkel Ferenc Bánk-bán című operájából. Zongorán előadják: Frecska István VIII. o. t., Huberth Pál VI. o. t. és Martinovich Ernő VI. o. tanuló. 2. Mitzger Imre. Az ügyetlen ember. Monolog. Előadja Farkas Imre VIII. o. tanuló. 3. A kuruc költészet. Irta és felolvassa Simek István VIII. o. tanuló; a dalokat éneklő Márton Deszö VIII. o. tanuló; zongorán kíséri Frecska István VIII. o. tanuló. 4. A vén cigány. Melodráma. (Farkas Imre-Farkas Lajos). Szavalja Lehoczky Tivadar VII. o. tanuló; zongorán kíséri Huberth Pál VII. o. tanuló. 5. Hilóczy B. Bordal. Éneklő az önképzőkör férfikara. 6. Eugéne Mánuel. A ruha. Szavalja Janson Vilmos VI. o. tanuló. 7. Chopin. Grande valse brillante. Zongorán előadja Jozsefcsek László VIII.

o. tanuló. 8. Egy középkori doctori disputatio. Drámai parodia egy jelenetben. Irta dr. Sárffy Aladár. Személyek: Decanus Stern Géza VIII. o. t., Darvas Galambos, Hollós, Csókás doctorok: Simek István VIII. o. t., Török Géza VIII. o. t., Martinovich Géza VIII. o. t., Schoen Géza VII. o. t., Doctorandus Farkas Imre VIII. o. t., Pedellus Csóka József VII. o. t. 9. Mosonnyi M., Akármerre jártok. Induló. Éneklő a főgimnáziumi vegyeskar. Jegyek ára: Ülőhely 3 kor. Alóhely 1 kor. Tanulóifjakkal 20 fillér. Jegyek előre várthatók Csóki Márk tanárnál. Kezdeté pontban 8 órákor.

— Kath. Kőr. közgyűlése. A lévai kath. kör — tagjainak igen élénk érdeklődése mellett — Báthy László prépost elnöklésével folyó évi január hó 22-én tartotta évi rendes közgyűlést, amelynek megnyitása után Csekey Vilmos, városi tiszti ügyész, napirend előtt hosszabb és alapos érvekkel indokolt beszédében arra kérte a kör tagjait, hogy a város tűzbiztonsága szempontjából az önkéntes tűzoltó-egyesület létesítése érdekében megindított akcióját támogatásban részesítsék. A közgyűlés a felhívást rokonszenven fogadta s a nyomban megindított aláírások a sürgős megoldásra váró, fontos ügyre nézve kedvező eredményt helyeznek kilátásba. — Az igazgató évi jelentését, amely szerint a körnek múlt évi bevétel: 5858 kor., 9 fillér, — a kiadása: 5183 kor. 79 fill., a pénztári maradványa 674 kor. 78 fill. volt, — egész terjedelmében tudomásul vette a közgyűlés és letárgyalás után jóváhagyta a választmány által a folyó évre 5183 kor. 31 fillér bevételt és ugyanannyi kiadást tartalmazó költségvetést. — Ezek után Kovács Józsefnek felebevezést tárgyalt a közgyűlés. A választmány ugyanis Kovács Józsefet, aki a „Lévai Öröklő”-ban közölt cikkeivel alaptalanul megsértette a kört, — a tagok sorából kizárta. A választmány ezen határozata ellen Kovács József a közgyűléshez felebevezést adott be. Mután Kovács József a sértés beismerésével a közgyűlés színe előtt bocsánatot kért a körtől és megígérte, hogy jövőre a kört és annak az alapszabályokban kifejezett célját tiszteletben fogja tartani — ezen kijelentésével teljes elégtételt adván a körnek — a közgyűlés a választmánynak Kovács József kizárására vonatkozó határozatát feloldotta. — A napirend letárgyalása után a tisztújítás következett, amelynek eredménye: Elnökök: Báthy László; igazgató: Dódek János; aligazgató: Pigler István; penztárnok: Svarba Endre; jegyző: Ghimesy János; könyvtárnok: Ilslabok Kálmán. — Választmányi tagok: Rácz János, Bartos István, tisztviselő, Jaross Ferenc, Jónás Imre, Tokody István, Kaveggia Kálmán, Iványi András, Nyúti József, Bella Antal, Ghimesy Mihály, Zahorák Sandor, Frasch József, Ondrejkovics Lajos, Presztoianszky Béla, Borcsányi Béla, Guba János, Tóth Nándor, Mészáros Mihály, Ruzsicska Károly és Tonhaizer Mihály.

— Műkedvelők előadása. A Dombay-művészpár rokonszenves megjelenése és hozzáértő szereplése egyszerre színházi publikumot teremtett. A néző és hallgató közönség élvezett, tapsolt, osztagotta az elismerés pálmáját. Dombayék ezzel sem értek be. Nekik több kell. Felviszik a publikum alkalmas részét a színpadra, hogy azokat is befogják az elismeréssel, tapsot és dicsőséget szerző kulturmunkába. Az utolsó előadást esztétikóknak műkedvelők bevonásával tartják meg. Színré körül Csiky „Stomfai család”-ja. Mint műkedvelők a hölgyek részéről *Schulpe* A főznő, *Kabina* Ervinné, *Novotny* Margit, *Árvay* Mici, *Pólya* Gizzi és *Gyapay* Marcsa, — az urak részéről *Benkovits* Guidó, *Czeke* Miklós, *Farkas* Tivadar, *Kottek* Ferenc, *Krajtsik* Jenő, *Kriek* Lajos és *Novotny* Ernő szerepelnek. A jövendelem egy részét a barszegyei tüdőbeteg szanatóriuma javára fordítják. R megjük, hogy jelentékeny összeg jut erre a nemes célra és nemcsak reklám lesz. — A múlt héten csak két előadás volt. Csütörtökön *A nögyűlő*, *Egy kis vihar* és *A tükör* mentek. Szombaton *Don Pietro Caruso*, *Az ékszerék* és *Nőudvarlás* kerültek színré. Szerepelt az összes személyzet.

— Gyászír. Lapunk zárta or sürgönyileg értesültünk, hogy Vass József műépítész, akit városunk megbízott a műszaki felügyelettel új szállodájának építésénél, — e hó 29-én Raguzában meghalt. — Őszinte részvétellel vagyunk a tehetséges és kiváló műépítész családjá iránt.

— Uj királyi tanácsos. A király Eisenmann Oszkar pénzügyi tanácsosnak, sátoralajhelyi pénzügyigazgatónak, aki egy ideig mint titkár a lévai pénzügyigazgatósnál is működött, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Közgyűlés. A lévai casino ma, délután 2 órákor tartja évi rendes közgyűlést, amelynek tárgyai: elnök és a tisztikar választása; az 1909. évi szárazmadása és az 1910. évi kötségtérítés eüterjesztése; a casino 50 éves fennállása alkalmából rendezendő jubiláris ünnepély programjának megállapítása.

— Uj iskola és ovoda. Zsarnócán már a tavasszal kezdik építeni a tanítói és óvónői lakásokkal egybekötött 2—2 tantermmű új iskolát és ovodát. Az építkezés — mint értesülünk — közel 60 ezer koronába kerül. A község lakosságának ezen áldozatkészisége a legnagyobb elismerés méltó.

— Áthelyezések. Dr. Papp Jenő, a lévai kir. járásbíró joggyakornoka, az aranyosmaróti kir. törvényszékhez és dr. Csizmazia József, aranyosmaróti kir. törvényszéki joggyakornok, pedig a lévai kir. járásbíróshoz kölcsönösen áthelyeztettek.

— Az ismeretterjesztő előadások a kath. legényegyesületben — tekintettel a farsang végére — most rövid ideig szünetelnek. Február hó 13.-tól azonban — műsorral kapcsolatosan — újra folytatni fogják az előadásokat.

— A vidéki városok népessége.

A kormány a napokban küldötte meg a városoknak az 1908. évről szerkesztett, közel ezer oldalas jelentését. E szerint a nagyobb vidéki városok lakossága — a kivándorlások és természetes szaporodások figyelembevételével — 1808. év végén a következő volt: Szeged 116.158, Szabadka 90.837, Debrecen 88.713, Pozsony 74.964, Arad 65.691, Kecskemét 65.564, Hódmezővásárhely 64.702, Temesvár 61.140, Kolosvár 58.449, Nagyvárad 57.337, Pécs 51.015, Kassa 47.368, Győr 43.143.

— Szerencsétlenség. Nagy csapás érte Szilárd Henrik földművelő és nejét. kiknek szemük fénye, kedvenc fiacskájuk, a 3 éves Gyurika, a napokban, mikor szülei vele játszottak, véletlenül a forró lúggal telt edénybe esett s két napi kínódás után, a szülők és rokonok nagy bánatára meghalt. Tegnap volt a temetése. A mélyen sujtott család iránt általános a részvétel.

— Nem lesz drágább az utazás.

Az államvasutak igazgatósága tudvalevően előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternek az államvasutak díjszabásának megváltoztatására, illetve a menet- és bérletjegyek árainak emelése iránt. Most arról értesülünk, hogy a miniszter nem fogadta el a javaslatot és így a menetjegyek tervezett drágítása elmarad.

— A körmöcbányai m. kir. főreáliskola f. évi febr. hó 5-én a Szarvas-szálló nagytermében hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez az Alumneum-egyesület javára. A hangverseny kezdete este fel 8 órákor. Belépőjegyek: személyjegy 2 K, családjegy (4 személy) 5 K, diakjegy 1 K.

— A tanítók kertilletménye. A törvény értelmében az iskola fenntartó minden tanítónak megfelelő lakást vagy lakbért és 1/4 holdas kertet köteles adni. Ahol a tanító nem kap kertet, annak értékét az iskolások — a viszonyokhoz képest — készpénzben szolgáltatják ki az illető tanítónak. A lévai ítr. iskola tanítóinak eddig sem kértük, sem kertilletményük nem volt. Mint értesülünk, — az iskolások legközelebb úgy odtotta meg ezt az ügyet, hogy Déak Adolf és Banyai Ferenc tanítóknak 1907. jú. 1.-től visszahatólag megszavazta a jogos kertilletményt.

— Esküvő. Lövinger Henrik kárpitos f. hó 8-án tarja esküvőjét Léván *Schulcs* Jakab mészáros leányával, *Etelkával*.

— **Áramlopás.** Konkrét esetből kifolyólag a sz. jarásbíróóság N. N. ügynököt a btkv. 333. §-ába ütköző villamos áramlopás vétsége miatt 1 havi fogházra ítélte. Az ítélet alapjául az szolgált, hogy a vádlott a villamos-áram vezetésére szolgáló, kikapcsolót és elvágott áramhuzalt a lakásában felszerelt vezetékkel az áramot szolgáltató vállalkozó tudra és beleegyezése nélkül összekapcsolta.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést tettük: „A kevés számú rokonság és jó barátjai szomorodott szívvel jelentik Arany János nagykövati vendégülönsök, Barsvarmegye törvényhatósági bizottsági tagjának, élete 56-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvetele után, folyó hó 23-án éjjeli 11 órakor rövid betegség után történt gyászszos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 25-én d. u. 3 órakor fognak a nagykövati róm. kath. temetőbe kísértetni. Az engesztelő szentmise-áldozat 26-án reggel 1/9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatattatni. Nagykövata, 1910. január 24. Az örök világosság fényeskedjék neki!”

— **Táncmulatság.** A Kath. Legényegyesületnek dec. 23-án tartott táncmulatsága, melyet élvezetes műsor előzött meg, minden tekintetben kitűnően sikerült. Az egyesület terme ez alkalommal igen csinosan volt földszívre. A szereplők mindannyian derekasán megállták helyüket. *Medveczky Ilonka* mély érzéssel és nagy bátarsággal elszavalta *Várady Antalnak* az „*Ezüstfátyol legendája*” c. szép költeményét, — „*A nátha virg dialógja*” Erdélyi Zoltántól, euben az influenzás időben, igen aktuális volt; *Bozóky Julián* és *Tóth Mariska* igazán szerzetreméltóan adták elő szerepeiket. *Medveczky Iónkának* gyűjtő dalsait élvezettel hallgattak. Az „*Intelem az élőköz*” c. monolog k. dves előadója ismét *Tóth Mariska* volt. „*Házassági ajánlat*” és más vig monologokkal *Koch Antal* szórakoztatta a közönséget. A tánc reggel 7 óráig tartott.

— **Tanszerek ingyen adományozása.** A tanítói javadalmak kiegészítéséről szóló 1907. évi XXVII. t. c. végrehajtására kiadott utasításban megjelölt tanszerekből 400 példány fog az idén az erre rászorult közönségi és felekezeti iskolák részére ingyen kiosztatni. Az iskolaszékek eziránt kérényeket a kir. tanfelügyelőhöz tartoznak benyújtani. A folyamodványok felszerelésére vonatkozó utasítást az illetékes iskolaszéki elnökök egyházi főhatóságok útján veszik.

— **A vasuti fekbér emelkedése.** Ezzel a torz szóval azt a díjat jelöljük az államvasutak, amelyet a vasuton érkezett s ki nem váltott árú után fizetünk. Újévkor új, magasabb szállítási tarifa lépven életbe, a fekbér is te emesen emelkedett és pedig egy kocsi rakomány után napi két koronára.

— **Bál.** A *Lévai Ker. Munkácsyegyesület* múlt vasárnap tartotta farsangi táncmulatságát a saját helyiségeiben. Szűk volt a táncterem, szűk volt az ivó. A jókedv pedig határtalan! Valami szokatlanul kedves hangulat uralkodott a vendégeken. Talán az összetartás ereje, talán a tagok műveltségi nivója, az egyenlőség és testvérség érzete, vagy nem tudom, mi volt az, ami a mulatságnak családias jelleget, fesztelességet kölcsönözött. Anyai bizonyos, hogy ebben a mederben kell ennek az egyesületnek tovább fejlődni és rövid időn belül számot tevő tényezővé leszi. A cigány pompásan húzott. Az ételek és italok kifogástalanok voltak. *Vojacek István* szabósegéd bohóságai szépen mellett a vidám hangulat keretébe. A mulatság szép anyagi eredményhez feülfizetéseikkal szivesek voltak hozzájárulni: *Thuróczy M. Kornél* 20 K; *Jónás Imre* 10 K; *Dodek János* 2:80 K; *Bathy László, Cernak Izidor* 2—2 K; dr. *Kmoskó Bela* 1:80 K; *Jaross Ferenc, Sárhegyi János, Ghimesy János, Svarba Endre, Akács József* 1—1 K; *Dokupil Lajos, Jakab Lajos, Bartos Lajos* asztalos, *Rassovszky Kálmán* 80—80 f; *Dokupil Lajos, Szabó David, Szanis Imre, Sukovszky Ferenc, Boleman gyógytár, N. N., Drapak Rafael, N. N., Toth József* acs, *Komzisk Lajos, Tokody Imre, N. N., Klincokné Feja Borbála* 40—40 f; *Bedus Mihály* 30 f; *Petrás*

János, Balázs János, N. N., Tóth Kálmán, Horváth Jenő, Kovács Gyula 20—20 f; *Gáspár János* 10 fillér.

— **Áramfogyasztók figyelmébe.** A „*Hazai Villamosársaság*” budapesti igazgatósága és Nyitrai és Társa lévai cég között történt megállapodás következtében, mai naptól kezdve a lévai villamostelep összes számláinak pénzbeszedését Nyitrai és Társa cég eszközi.

— **Határjelzés.** A törvény szerint minden birtokos köteles birtokhatárának megjelölésére jól látható jeleket felállítani. A földmivélségi miniszter újabb rendelkezéssel felhívta a közigazgatási bizottságokat a csaknem feledésbe menő törvényrendekezés érvényesítésére. A hiányokat a mulasztók költségére a hatóságok fogják pótolni.

— **Gyengeelmélet, gyengetehetségük felvétele.** A borosjenői gyógyepedagógiai nevelő és foglalkoztató állami intézetbe a jövő iskolatév kezdetén több növendéket vesznek fel. Felvétetnek az ország bármelyik részéről a nevelő-intézetbe 7—10 éves, a foglalkoztatóba 14 éven felüli nevelés-tanításra, illetőleg foglalkoztatásra alkalmas gyengeelméjű, gyengetehetségű egyének. Ugy a fizető, mint az ingyenes felvételt iránti kérényeket a nm. vállalás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz címezve legkésőbb június hó 10-ig kell beküldeni az intézet igazgatóságához. Bővebb tájékoztatást bárkinek szivesen nyújt az intézet igazgatója: *Csapó György, Borosjenő, Aradmegye.*

— **Ki kapja a világon a legtöbb levelet?** Egy angol napilap statisztikai kimutatást közöl arról, hogy uralkodók, nagy férfiak hány levelet kapnak naponként. Az érdekes kimutatásban első helyen a pápa vezet, akinek naponként 50—52 ezer levél és ujság érkezik. A levelek elintézésére külön titkári osztályt létesítettek, melyben 54 titkárnak kell szorgalmasan dolgozni, hogy restanciába ne jussanak. Második helyen az angol király áll, ki 6—7 ezer levelet s ujságot kap, míg a mai királyunk címére 3—400 darab jön.

— **Kölcsonknyvtár** ujonnan kiegészítve kb. 8000 kötet magyar, német és francia regény Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván. Előfizetés bármely nap kezdhető.

Közönség köréből.

Közönségnyilvánítás.

A jan. 23-án tartott legényegyleti farsangi-mulatság alkalmából felülfizettek a következők: *Báthy László, Köveskúti Jenő, Papp János, Forgács Mihály, Toóth László, öz. Klincok Borbála, Kuszbert József* 2—2 kor.; *Jaross F., Kern T., Boó L., Thuróczy J., Macsek J., Iványi A., Hraban J., Ghimesy J., Szatllár M., Dokupil Lujza k. a., Uhrík N., Reidl K.* 1—1 kor.; *Selling J., Nkiser A.* 60—60 fill.; *Tóth K., Koráb H.* 30—30 fill.; *Brnák J., Tomek J.*, 20—20 fill., mely szives feülfizetésekért, úgyszintén n. *Thuróczy Kornél* irg. rendfőnök 20 kor. adományáért az egylet válszalmánya ezuton is hálás köszönetet mond.

Elnökség.

Az összegyűjtés alkalmával a Stefánia árvaház részére következő adományok folytak be.

Márkly Jánosné 3 kor., *László Irméné* 2 kor., *Szauer Izidorné* 2 kor., *Ordódy Eendréné* 2 kor., *Steiner Henrikné* 1 kor., *Farkas Orbánné* 2 kor., *Jozsefcsek Gézánné* 2 kor., *Lóvy Lipótné* 2 kor., *Rohács Gyula* 10 fill., *Vojnárovszky* 1 kor., *Dr. Lakner* 2 kor., *Hunyady Irméné* 2 kor., *Boros Gyuláné* 2 kor., *Weinberger Zsigmondné* 2 kor., *Lévai takarékpénztár* 20 kor., *Schönschtein Adolf* 2 kor., *Medvegy Lajos* 1 kor., *Engel Józsefné* 4 kor., *Steiner* 1 kor., *Sztranzsly M.* 1 kor., *N. N.* 30 fill., *Weisz József* 2 kor., *Hatszer Adolfné* 2 kor., *öz. Gunyicáné* 2 kor., *Valasik Józsefné* 30

fill., *Sugár Mór* 2 kor., *N. N.* 20 fill., *N. N.* 50 fill., *Szarka Istvánné* 1 kor., *Blumenfeld A.-né* 1 kor., *Halász István* 20 fill., *Takács Istvánné* 60 fill., *Puelinger Istvánné* 40 fill., *N. N.* 20 fill., *öz. Biró Antalné* 2 kor., *Lodererné* 40 fill., *Deutsch Salamonné* 20 fill., *Miklóssy Mihályné* 20 fill., *Nyiredy Géza* 1 kor., *Sabler Pál* 1 kor., *Osztrieder Irénke* 1 kor., *Fanféder Samu* 40 fill., *Maly Pálné* 2 kor., *Lauffer* 2 kor., *Moravcsik* 2 kor., *Vidor Samuné* 2 kor., *Mészáros Lajosné* 30 fill., *N. N.* 1 kor., *Bogyó Jánosné* 1 kor., *N. N.* 20 fill., *N. N.* 1 kor., *Tárnyikné* 40 fill., *Sipos Istvánné* 50 fill., *Sébő Istvánné* 1 kor., *Mészáros Mihály* 1 kor., *Lehoczky Béláné* 80 fill., *Adamcsa György* 2 kor., *Guba Jánosné* 1 kor., *Szalay Vilmos* 1 kor., *Lutovszky Károlyné* 50 fill., *Báras József* 20 fill., *N. N.* 40 fill., *Macsek Istvánné* 1 kor., *Ghimesy István* 40 fill., *Liska György* 50 fill., *Béres Ferenc* 40 fill., *Nyemecz Józsefné* 60 fill., *Rosenberg Miksa* 20 fill., *Pető Pálné* 1 kor., *N. N.* 4 fill., *Kratyina János* 20 fill., *Bob Józsefné* 40 fill., *Markó Julia* 1 kor., *N. N.* 50 fill., *öz. Ujhelyiné* 3 kor., *Frecska Istvánné* 1 kor., *Fenyvesi Károlyné* 2 kor., *Bilceak Józsefné* 2 kor., *Frasch Ferenc* 50 fill., *Kovács Sándorné* 40 fill., *Czirok Istvánné* 20 fill., *Caernák Izidorné* 3 kor., *Kohl Józsefné* 2 kor., *Néveriné* 50 fill., *Melferber N.* 60 fill., *N. N.* 20 fill., *Ghimesy Józsefné* 2 kor., *Szebehlepszky János* 10 fill., *Lipták Erzi* 60 fill., *Szalay Irméné* 10 fill., *Bártfai K.* 40 fill., *Bányai Elek* 1 kor., *Koncz Istvánné* 1 kor., *N. N.* 20 fill., *Lengyel Györgyné* 20 fill., *Kugyela Pál* 20 fill., *Wanger Istvánné* 1 kor., *Balogh Lajosné* 2 kor., *Belcsák Lászlóné* 4 kor., *N. N.* 40 fill., *Schulpe Alfonzné* 10 kor., *Kern Albertné* 2 kor., *dr. Gergely Fülöpné* 2 kor., *Koncsiné* 1 kor., *Adamovichné* 5 kor., *Koczab Frigyesné* 4 kor., *Faragó Samuné* 2 kor., *öz. Henyey Elek* 2 kor., *Schönstein Henrik* 2 kor., *Sollner Simon* 1 kor., *öz. Kaveggia Adolfné* 2 kor., *Heksch* 1 kor., *Dr. Weinberger Adolfné* 3 kor., *Thuróczy Lőrincné* 2 kor., *Agárdy Sándorné* 2 kor., *Szentivány Eendréné* 1 kor., 40 fill., *Wilhelm Mór* 1 kor., *Monaco M.-né* 1 kor., *Belcsák Béláné* 2 kor., *Amstetter Irméné* 2 kor., *Ujhelyi Antal* 1 korona. *Halász András* 1 kor., *Dr. Heinrichné* 2 kor., *Boleman Vilmosné* 2 kor., *Kiszlingstein testvérek* 1 kor., 60 fill., *Dr. Gyayay Edéné* 1 kor., *Deák M.-né* 2 kor., *Braunmüllerné* 2 kor., *Pollák Emilné* 2 kor., *Pollák Kálmán* 2 kor., *Nyitrai* 4 kor., *Neumann* 1 kor., *Ujfalussy Istvánné* 1 kor., *Esőssy Izidorné* 1 kor., *Bódogh Lajosné* 3 kor., *Dr. Vlicsekné* 2 kor., *Koncz Józsefné* 2 kor., *Berkó Istvánné* 2 kor.

Folyt. köv.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: *Kónya József* rendőrkapitány

Buza w.-mászánként 27 kor. — fill. — 27 kor. 40 *Kétszeres* 25 kor. 20 fill. 25 kor. 40 fill. — *Rozs* 19 kor. 20 fill. 19 kor. 60 fill. — *Arpa* 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. *Zab* 14 kor. 40 fill. 15 kor. 60 fill. — *Kukorica* 11 kor. 80 fill. 12 kor. 40 fill. — *Lenese* 16 kor. — fill. 17 kor. — fill. — *Bab* 19 kor. — fill. 20 kor. — fill. — *Köles* 16 kor. — fill. 17 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: *Vörös lóhere* természetűl aránkamentes 135—140 *Vörös lóhere*, kis aránkás 105—110 *Luczerna* természetűl aránkamentes 175—180 *Luczerna*, világos szemű aránkás 140—144 *Luczerna*, barnás szemű 115—120 *Biborhere* 42—44 *Baltaczin* 32—34 *Muharmag* 20—22

Szerkesztői üzenet.

H. I. Ipolyság. Amint a kardvívás a testet és lelket egyaránt edzi, ebből az újságunkból is megkivánjuk, hogy ugy belső tartalmára nézve, mint külső alakját tekintve, kifogás alá ne essék. A tartalmunk cikk külsejének a rendezésére két napi nehézs munkánkba került. Ez a késedelem oka. A jövő számban közöljük. Üdv!

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései
1910. évi jan. hó 23-tól 1910. évi jan. hó 30-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Lillei Imre Butor Ilona	leány	Ilona
Palásty Miklós Stanga K.	leány	Julianna
Bajtai János Mocsán Mária	leány	Julianna

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Matfiák Gizella	6 éves	Tüdőtuberkulózis
Rózsás János	61	Érelmeszesedés
ö. v. Schvarcz Józsefné Lúvy Johanna	65	Szívbénulás
Szilárd György	2	Véletlen forrázás
ifj. Csányi János	28	Agyserülés
Herczog Lili	20 napos	Veleszüll. gyen.

Nyiltér*)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elhímet, régi jóhírű házi készítésű szappan és illésből származó mindenféle betegségek ellen. Eredeti üveg ára kor. 2. Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriákban.

Főszékhely: MOLL A. gyógyszerész. Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Eladó ház. Báthy-utca 24. számú. Bővebbet ott a tulajdonosnál.

Eladó korcsma, mézarszék és üzlethelyiség hással együtt Barsmegyében eladó. Bővebbet Verbovszky Joachim Léva. László utca 2 szám.

Pásztory cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII., Rakóczy-ut 3. Képes árjegyzéket kívántra díjtalanul küld.

Eladó ház. A Kálnai-utcai 22. számú ház, mely áll 3 külön lakásból, mellékhelyiségekkel, tágas udvarral és kerttel szabad kézből eladó. Bővebbet értekezni lehet ugyanott a háznál.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi készítésű, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényénél, oszónál és meghúléseknél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2. - és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török lévész gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszához“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Eladó ház. Balassa utca 8 számú. 4 szobából és mellékhelyiségekből álló ház szabadkézből eladó.

Corepetitio. Egy IV-ed éves bölcsészethallgató, alapvizsgázott, akinek egyik tárgya a latin nyelv, a latin nyelvből gyenge gimnáziumi tanulók, corepetitiora elfogad. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Új todrásznő. A főváros legelőkelőbb női fodrászánál tanultam és gyakoroltam; tisztelettel kérem a város és vidéke uridő szives pártfogását. Próbafrizurát a nap bármely szakában készséggel csinálók. Blau Irma, Honvéd-utca 20. (Osztrider-ház)

Gazdák figyelmébe. Superfosfat, Chyly Salpeter, szárított marha- és sertés-trágya úgy vagon, mint kicsiny mennyiségben, továbbá prima porosz közén, koksz- és kovacsészén. — Korpa és más erőtakarmány, — prima kéve kötél rendelhető legolcsóbb árakban. Verbofsky Joachim Léván, László utca 2.

Szülő oltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet **INGYEN** és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szülőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól

Czím: Szücs Sándor fia, szülőtelepe Biharócszeg.

Eladó ház.

A Honvéd-utczában lévő csinos **Sveiczi ház** egészben és hozzá egy darab gyümölcsös kert, jutányos árban megvehető Osztrider György tulajdonostól.

A szép férfi

A nők boldogsága!
A menyasszonyok büszkesége!
A szülők öröme!

A férfialt a szépség erőre és egészségére mutat, a szellemet és életet boldogítja.

A szépség a férfinel is egy biztos gazdaságot jelent, egy szabadlevélet képez, mely valamennyi kaput kinyitni képes.

Szép mint egy Isten!

Ez csak férfiakra szólhat. Mit panaszkodtok ti pattanások, durva bőr, kiégett arc, miatt, mikor oly könnyű szépségre lenni a szépség maradvány. Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém tényleg szépséget hoz, mert célja a teljes bőrpolálás s a teljes bőrpolálás a drága egészséget hozza magával.

Dacára napi használat mellett olcsó, sokkal olcsóbb mint a drága haszlatlan kosmetika.

Zuckooh-szappan kis csomagolásban 1 kor. nagy csomagolásban (ajándék) 2.50 kor.

Zuckooh-krém közönséges tubusban 1.25 kor. nagy tubusban 2.50 kor.

Egyedül gyárosok: L. ZUCKER & CO., BERLIN W. 57

Kapható: KNAPP IGNACZ drogériájában Léván.

Saját termésből kis üstön főzött **kitűnő minőségben**

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként . . . . 140 koronáért
Literenként . . . . . 160 fillérért

Sárga baraczk-pálinka

Literenként 5 koronáért.

Kapható Léván

HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Nyaráló és gyógyfürdő

helyen lakó nyugdíjas körjegyző ingyenes butorozott nyaráló család lakásért befolyásos állású úr pártfogását keresi bármely városi állás szerzésére. — Ajánlatok „nyugdíjas“ jelige alatt a kiadóhivatalba

Tüzifa

teljes vagon-rakományokban kapható

Ipolypásztó

állomáson levő raktárából. Megrendelhető WOLFNER S. cég-nél Budapest, V., Drava utca 16.

4440/1909. tkvi szám.

Arverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbíróóság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Braun József és fia lévai lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtató javára 251 korona 10 fillér töké ennek 1908. évi november hó 14. napjától járó 5%, kamatai 75 korona 18 fillér eddigi per és végrehajtás, az ezuttal 1910. évi november 84 fillérben megállapított árverés kérelmi, valamint a még fennmaradó további költségeknek kielégítése végett az 1981 évi LX. t. c. 144. § és a Vhn. alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Breiner Kálmánuk a lévai kir. járásbíróság területén Nemesorosi község határában fekvő és a nemesorosi 266. számú tkvi A I 1 sor 18. h számú ingatlan és 18 ö. i. számú házban való A. 11. 1. 20. tételek alatti egész illetményére 246 korona. Ez ottani 229 sztykben A I 1 sor 488 hrszámú ingatlanban való B 12, 23, 26. tételek alatti 1640. részbeni tulajdoni illetményére 382 korona, az ottani 187. sztykben A I 1 sor szám alatt felvett közös legelőben való B 254. tétel alatti 350/137436 rész tulajdoni illetményére 32 korona kiküldési árban az árverést e rendelle mégpedig a Vhn. 26. § alapján akként, hogy ezen határonapon az ingatlanok a megállapított kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak és hogy ezen árverés által a nemesorosi 229. sztykben C 14 tétel alatt és az ottani 266. sztykben C 2 tétel alatt özv. Breiner Jakabné szül. Adler Rozália javára bekebelezett özevyi jogok nem lesznek érintve ha azonban a nemesorosi 229. sztykbeli ingatlan az özevyi jogot megelőző 1600 korona jelzálogos teher fedezésére szükséges 1600 koronáért el nem adatnék, akkor az árverés ezen ingatlanra nézve hatálytalanul válik és ezen egy ingatlan az özevyi jog fenntartása nélkül lesz nyomban árverés alá bocsátva.

Ezen nyilvános bírói árverés 1910. évi február hó 16. napján délutáni 2 órakor Nemesorosi község-házánál lesz megtartva.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333. számú I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénz az bíróságul történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vun. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

Azon árverelő ki a kiküldési áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százaléká szorint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalék-kiig kiegyesíteni, mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben több részt nem vehet.

Kelt Léván, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságánál 1909. évi november hó 29. napján.

Hoffmann Árpád,
kir. albró.

Kiváló gyógyhatású

Erős tápszerttartalmazó

TOJÁS ÉS CSOKOLÁDÉ COGNAK

Különösen lábbadozók, aggok, betegek és gyermekek erősítésére is, orvosok által nagyon ajánljatik.

Kizárólagos egyedüli elárúsító hely:

L É V Á N,

Loserth Dezső

fűszer és csemege üzletében.

Könyvkereskedésünkben

TANULÓ FELVÉTELEK.

Csakis néhány gimn. osztályt végzett ifju vétetik fel.

Nyitrai és Társa.

Kern Testvérek

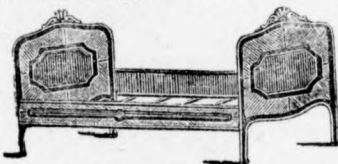
L É V Á N.

vas-, fűszer- és csemegekereskedők.

Ajánljuk ujonnan átrendezett raktárunkat olcsó, pontos kiszolgálásunkkal.

Valódi Angol, Key, Batleaxe, Brazíliai, Cuba, Jamaika rumokat, likőröket

oroszkínai TEÁKAT, csemege-sajt, naponta friss felvágott, déli gyümölcsök és mindennemű fűszer- és gyarmat-árakat.

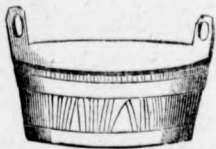
Továbbá téli idényre magyar gyártmányu, folyton égő **Viktória, Meidinger**-rends. kocsz-, szén-**kályhákat, tűzhelyek, fa-**

és kályha felszereléseket, nickel, aluminium, email, öntött és lemez **konyha-edények, alpacka tea-főzők, evőeszközök** jótállásra vadászati felszerelések, lőpor, **fegyverek** dús választékban, nagy választék épület- és mindennemű vasalásokban.

Becsés partfogását kérve továbbra is igen tisztelt vevőinknek.

Varrógépek

5 évi jótállásra!

KÁVÉ NAGY RAKTÁR 240 KOR. 440 KOR.

MINDENNEMŰ PESTÉKÁRÚK

Ferenczi János

uri-, női- és gyermekcipő üzlete

Kálvin-udvar. **Léva.** Kossuth L.-tér.

Az ujonnan berendezett üzletemben raktáron tartok és mérték után készítek

uri-, női- és gyermek-

czipőket

a legújabb divat szerint kiváló anyagból és bármely különlegességet a legszolidabb árák mellett.

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásv.-viz kereskedése.

L É V A, Kossuth Lajos-tér I. szám.

Naponta friss felvágott. Teljesen friss áruk. Prágai sódar. Naponta friss teavaj. Császárhús főzve. Debreczeni paprikás szalonna. Naponta friss bécsi, frankfurti és szépeességi virsli. Debreczeni füstölt kolbász.

Friss teasütemények.

Jutányos ár! Gyors és pontos kiszolgálás!

báró Baratta Alajos

keramikai gyárai

**Tetőcserép,
Kályhás agyag,
Chamotte téglá**

Poltár (Losoncz mellett)
KÉPVISELŐT KERES!

Kölcsönkönyvtár

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet

magyar, német és francia regény

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvkereskedésében

L É V Á N.

Előfizetés bármely nap kezdhető!!

Kiváló jó minőségű asztali pecsenye és vörös

PALACZK BOROK

igen jutányos áron kaphatók

LÖWY LIPÓT

bor- és sörnagykereskedőnél Lévan,

Meghívó.

**„A BÁTVIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV. TÁRS.
III. évi rendes közgyűlését**

az 1910. évi február hó 13-án délután 3 órakor az intézet tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.*)

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyző választása és a jegyzőkönyv hitelesítése két tag kiküldése.
2. A zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság javaslatai

- a felügyelő-bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása; a nyeresemény felosztása és felmentvény iránti határozathozatal.
  3. Az igazgatóság választása az alapszabályok VI. fej. 61. §-a értelmében.
  4. A felügyelő bizottság választása az alapszabályok VII fej 69. §-a értelmében.
  5. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
  6. A választmány választása az alapszabályok VIII fej. 74. § a értelmében.
  7. Az alapszabályok 20. és 26. §-ának módosítása.
- Bát, 1910. január hó 19 én

Az igazgatóság.

*) **Megjegyzés.** Az alapszabályok 51. §-a értelmében mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtának, felkértemek, hogy nevükre szóló részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb a gyűlés megkezdéséig akár az intézet, akár a Léva Takarékpénztár r. t. postájánál letételemnyezték, melyről letéti jegyeket nyernek.

Esedékes szelvényeink beváltása Budapesten a Magy. Pénzüntézetek Központi Hitelbankjánál is díj- és költségmentesen eszközölhető.

Tartozik.

Mérleg-számla.

Követel

Fklsz.	V a g y o n	kor.		f.		Fklsz.	T e h e r	kor.		f.	
	I. Kézpénz.						I. Alapok.				
33	Pénztári maradvány 1909 decz. 31-én	2565	97			2	Részv.-tőke (1000 db á 100 K n.é. részv)	100000	—		
11	Más pénzüntézetnél elhelyezve	13462	41			31	Tartalékalap	1396	38	101396	38
27	Postatakarékpénztári cheque számlán	222	90	16251	28		II. Betétek.				
	II. Kölcsönök.					25	Takarékkönyvecskére	269289	87	269289	87
37	Váltótárca	291047	—				III. Egyéb teher.				
18	Közönséges jelzálogkölcsönök	72414	—			28	Átmeneti kamatok	4094	21		
49	Folyamatba vett kölcsönökre előleg	1526	63	364987	65	36	Fel nem vett osztalék	145	—	4239	21
	III. Értékpapir.						IV. Nyereség.				
35	Idegen részvényekbe fektetett tőke	230	—	230	—	30	Áthozott nyereség	4627	29		
	IV. Egyéb vagyon.					34	Folyó évi „	8243	87	12871	16
4	Alapítási költség	200	—								
5	Felszerelés	3200	—								
26	Folyó beruházások és könyvek	1330	—	4730	—						
	V. Átmenő vagyon.										
13	Hátralékos kamatok	892	65								
21	Jövedelmi adóban tulfizetés	531	30								
47	Községi pótdadóban	173	74	1597	69						
				387796	62					387796	62

Bát, 1909 év december hó 31.-én

A könyvvezetésért:

Dr. Sztankay Aba s. k.
ügyvezető igazgató.

Dr. Rosenfeld Zsigmond s. k.
igazg. elnök.

Papp Endre s. k.
könyvvezető.

Ezen mérleg-számla a kereskedelmi törvény 192. §-a értelmében és az alapszabályoknak megfelelően készült.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Rózsa Zsigmond s. k.
f. b. tag.

Brestyenszky Alajos s. k.
f. b. tag.

Pischi Samu s. k.
f. b. elnök.

Tóth Kornél s. k.
f. b. tag.

Adamovits Sámuel s. k.
f. b. tag.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérral minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt **16 forintért** kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Arjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órás és ékszerész Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek
nagy raktára L É V Á N.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára
ujjonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiállítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ**-féle motorok minden nagyságbn, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek